

การจ้างเอกชนดำเนินงาน กรณีจ้างบุคคลธรรมดา

นายเชิดชัย มีคำ

นิติกรเชี่ยวชาญ

สำนักมาตรฐานการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ กรมบัญชีกลาง

การจ้างเอกชนดำเนินงาน

(กรณีจ้างบุคคลธรรมดา)

(ว 67 ลว 14-07-2553)

เชิดชัย มีคำ

การจ้างเอกชนดำเนินงาน

(ว 67 - 14-7-2553)

• ที่มา

- กค 0526.5 / ว 131 ลว 28ธ.ค. 2541
- กค 0409.6 / ว 86 ลว 17 ก.พ. 2548
- ระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วย
การเบิกจ่ายเงินเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการ
บริหารงานของส่วนราชการ พ.ศ. 2553

หลักเกณฑ์การเบิกจ่ายค่าใช้จ่าย การจ้างเอกชนดำเนินงานของส่วนราชการ

- คุณสมบัติหัวหน้าส่วนราชการ
- จ่ายจริง
- วิธีการใช้ระเบียบพัสดุ
- มุ่งผลสำเร็จของงาน
- ไม่มีอำนาจบังคับบัญชาหรือสั่งการทำงาน
- มีการตรวจงานและส่งแก้ไขงาน
- ไม่ถือเป็นลูกจ้าง

การจ้างเอกชนดำเนินงาน (ว 67 - 14-7-2553)

- ✓ การจ้างบุคคลธรรมดา
- ✓ เฉพาะโครงการ หรือเฉพาะครั้งคราวที่มีความจำเป็น
- ✓ เพื่อส่งเสริมการปฏิบัติงานในหน้าที่ปกติของ
ส่วนราชการเท่านั้น
- ✓ ไม่จำเป็นต้องทำข้อตกลงการจ้างหรือสัญญาเต็ม
ปีงบประมาณ
- ✓ มิให้ทำข้อตกลงการจ้างหรือสัญญาการจ้างในลักษณะ
ต่อเนื่อง

การจ้างเอกชนดำเนินงาน (ว 67 - 14-7-2553)

- ลักษณะงานเป็นการซื้อบริการเป็นรายชิ้น
- การจ้างมุ่งเน้นผลสำเร็จของงานในระยะเวลาที่กำหนดเป็นสำคัญ
- ผู้ว่าจ้างไม่มีอำนาจควบคุมบังคับบัญชาหรือสั่งการในการทำงาน แต่มีอำนาจตรวจตรางานและสั่งให้ปรับปรุงแก้ไขเมื่องานผิดพลาดบกพร่อง
- ผู้รับจ้างไม่อยู่ในภายใต้ระเบียบข้อบังคับที่ลูกจ้างของส่วนราชการถือปฏิบัติ

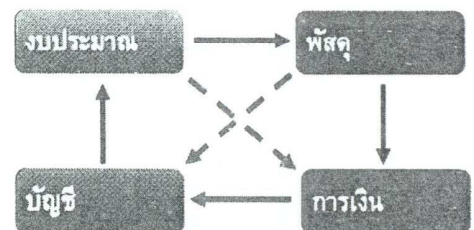
การจ้างเอกชนดำเนินงาน (ว 67 - 14-7-2553)

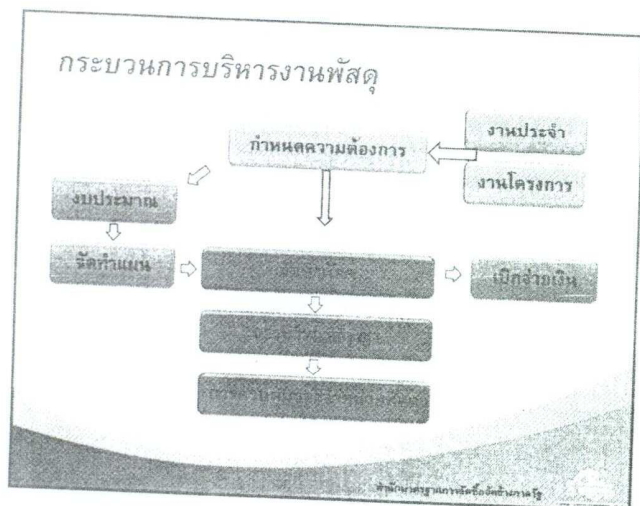
- ผู้รับจ้างไม่มาปฏิบัติงาน อาจหาผู้อื่นมาทำงานแทน หรือบอกกล่าวล่วงหน้า
- หากเกิดความเสียหายเนื่องจากไม่มาทำงาน อาจกำหนดค่าปรับสำหรับความเสียหายนั้น
- อัตราค่าจ้างไม่จำเป็นต้องจ่ายตามวุฒิการศึกษา ให้พิจารณาจากความรู้และประสบการณ์ที่เหมาะสมกับงานที่แท้จริง หรืออัตราตลาด
- การจ่ายค่าจ้างตามข้อตกลงหรือสัญญาจ้าง และคณะกรรมการตรวจรับงานแล้ว

การจ้างเอกชนดำเนินงาน (ว 67 - 14-7-2553)

- ผู้รับจ้างมีฐานะเป็นผู้รับจ้างทำของตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535
- ไม่มีนิติสัมพันธ์ในฐานะนายจ้างกับลูกจ้าง ตามกฎหมายประกันสังคม

ระบบการเงินการจ้างของทางราชการ

การจ้างเหมาบริการ

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2549

หนังสือที่ กค (กวพ.) 0408.4/ว 351 ลว 9 ก.ย. 2548

หนังสือที่ กค 0406.4/ว 67 ลว 14 ก.ค. 2553

หลักการจัดหาพัสดุ

- เปิดเผย
- โปร่งใส
- เปิดโอกาสให้มีการแข่งขันกันอย่างเป็นธรรม
- ห้ามก่อกวนตีสัมพันธ์กับผู้ทำงาน
- คำนึงถึงคุณสมบัติและความสามารถของผู้เสนอราคาหรือผู้เสนองาน
 - เว้นแต่กรณีที่มีลักษณะเป็นการเฉพาะอันเป็นการยกเว้นที่กำหนดไว้ในระเบียบ

หลักการจัดหาพัสดุ

การจัดหาพัสดุจะต้องดำเนินการตามขั้นตอนของระเบียบจนได้รับอนุมัติจากผู้มีอำนาจแล้ว จึงไปทำสัญญาหรือข้อตกลง

การจัดหาพัสดุหากไม่ปฏิบัติหรือไม่ดำเนินการตามขั้นตอนของระเบียบ ผู้มีอำนาจสั่งให้ปฏิบัติตามหรือดำเนินการตามระเบียบได้ ถึงแม้จะได้ดำเนินการเสนอราคาไปแล้วก็ตาม

หลักการจัดหาพัสดุ

ต้องมีการบันทึกหลักฐานในการดำเนินการ พร้อมทั้ง
เหตุผลในการพิจารณาสั่งการในขั้นตอนที่สำคัญไว้เพื่อ
ประกอบการพิจารณา

ห้ามแบ่งซื้อแบ่งจ้าง

แนววินิจฉัยของ กวพ. เรื่อง การแบ่งซื้อแบ่งจ้าง

ข้อเท็จจริง

กรมป่าไม้มีการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของหน่วยงาน
ภาคสนามและอื่น ๆ โดยงานเดิมได้ใช้ลูกจ้างชั่วคราวปฏิบัติงาน
ปัจจุบันมีความจำเป็นต้องจ้างบุคคลธรรมดา เพื่อให้ปฏิบัติงาน
ดังกล่าวแทน โดยทำสัญญาจ้างเป็นรายบุคคล

ข้อกฎหมายและระเบียบ

กรมบัญชีกลางมีหนังสือขอความเข้าใจ เรื่อง การเบิกจ่าย
ค่าใช้จ่ายในการจ้างเอกชนดำเนินงานของส่วนราชการ ตามหนังสือ
ด่วนที่สุด ที่ กค 0409.6 / ว 86 ลงวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2548 ซึ่ง
สาระสำคัญ ข้อ 2 กำหนดว่า การจ้างเอกชนดำเนินงานอาจจ้างเอกชนที่
มีฐานะเป็นนิติบุคคลหรือบุคคลธรรมดาก็ได้ การกำหนดค่าตอบแทน
ไม่จำเป็นต้องจ้างตามคุณวุฒิการศึกษาอย่างเดียว แต่ให้พิจารณา
คัดเลือกจากผู้ที่มีความรู้และมีประสบการณ์ที่เหมาะสม เพื่อให้การ
ดำเนินงานของหน่วยงานบรรลุตามวัตถุประสงค์

สำหรับวิธีการจ้าง ให้ปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี
ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ข้อหาหรือ

กรมป่าไม้ขอหารือเกี่ยวกับการดำเนินการทำสัญญาจ้างบุคคล
ธรรมดาเพื่อปฏิบัติงานในลักษณะเดียวกันในพื้นที่เดียวกันของ
การปฏิบัติงานภาคสนามและอื่น ดังนี้

1. กรมป่าไม้จะสามารถทำสัญญาจ้างเป็นรายบุคคลได้หรือไม่
และจะถือว่าเป็นการแบ่งซื้อแบ่งจ้าง หรือไม่
2. กรณีจ้างบุคคลธรรมดาปฏิบัติงานในส่วนกลาง ในลักษณะ
งานเหมือนกัน จะจ้างโดยทำสัญญาจ้างเป็นรายบุคคล ได้
หรือไม่

ความเห็น กวพ.

1.ตามข้อหารือ หากลักษณะงานมีความจำเป็นต้องทำสัญญาจ้างเหมาบริการบุคคลธรรมดาที่มีความรู้ ความสามารถ มีประสบการณ์และมีความชำนาญงานเฉพาะตัว เพื่อให้ทำงานเฉพาะอย่างตามที่กำหนดแผนงานไว้ โดยเป็นผลงานของผู้นั้นมาก่อนแล้ว เช่น เคยปฏิบัติงานเป็นลูกจ้างชั่วคราวของกรมป่าไม้มาก่อน เป็นต้น ถือได้ว่าเป็นการจ้างผู้มีความรู้ ความชำนาญเฉพาะตัว เพื่อให้ทำงานเฉพาะอย่าง ดังนั้น ในการทำสัญญาจ้าง กรมป่าไม้อย่อมสามารถทำสัญญาจ้างเหมาเป็นรายบุคคลได้ โดยไม่ถือว่าเป็นการ แบ่งจ้าง

ความเห็น กวพ.

2.วิธีการจัดจ้าง

- ✓ วงเงินในการจ้างตามสัญญาแต่ละรายครั้งหนึ่งมีวงเงินไม่เกิน 100,000 บาท จ้างโดยวิธีตกลงราคาได้
- ✓ สัญญาจ้างมีวงเงินเกินกว่า 100,000 บาท จ้างโดยวิธีพิเศษได้ ตามระเบียบฯ ข้อ 24(1)

(กรมบัญชีกลาง คำว่าที่สุด ที่ กค (กวพ) 0408.4/30967 ลงวันที่ 10 พฤศจิกายน 2548)

การกำหนด spec : กำหนดอย่างไร

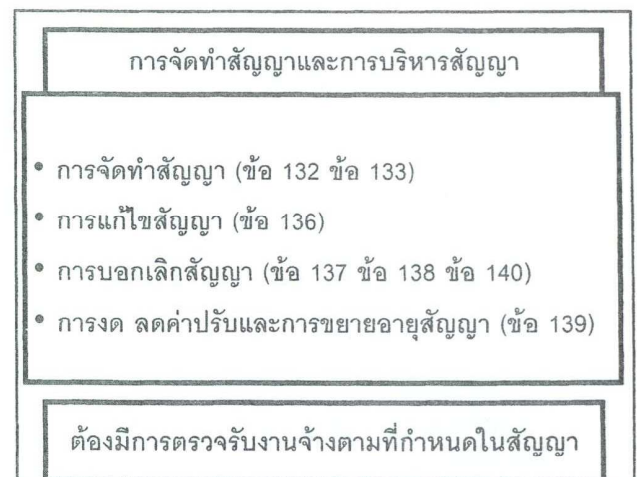
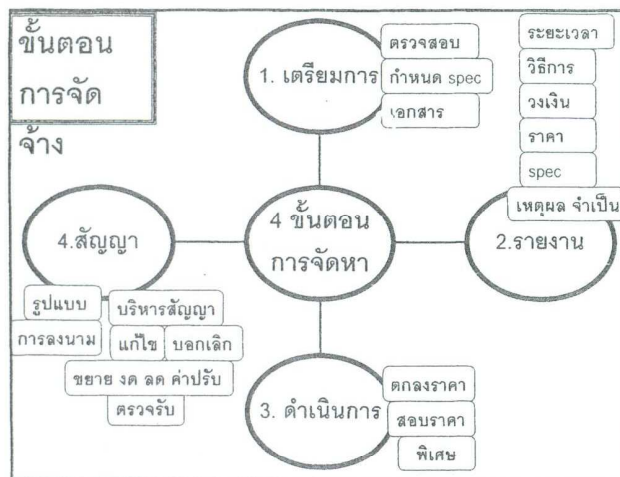
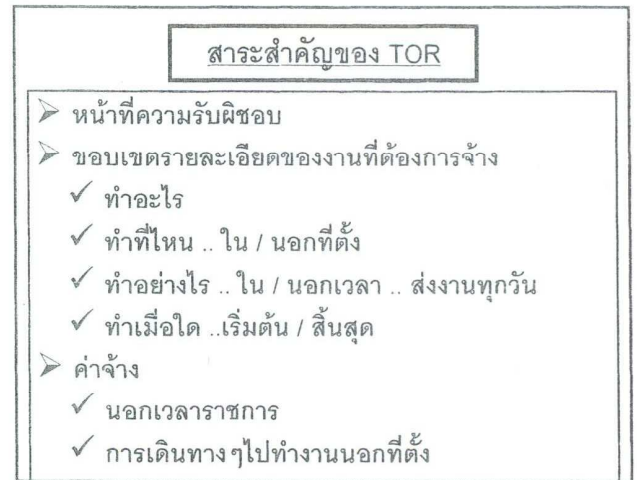
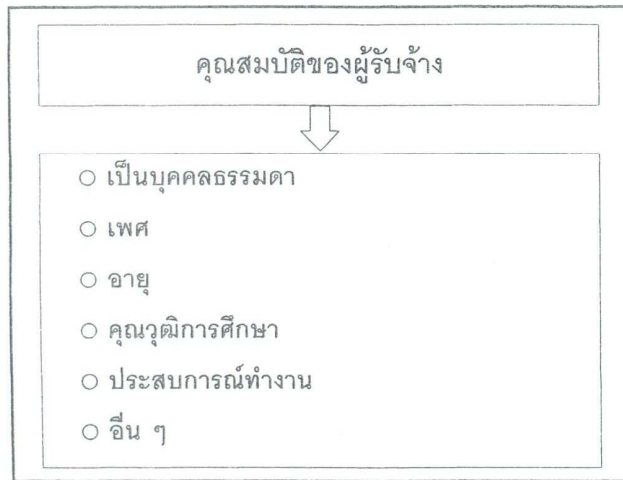
- กำหนดตามความต้องการของหน่วยงาน
 - ตามมาตรฐานของทางราชการ
 - ต้องไม่เป็นการกีดกัน
- ต้องคำนึงถึงการแข่งขันได้หลายราย

หากต้องเจาะจง ใช้วิธีพิเศษ

การกำหนด Spec / TOR

○ ความต้องการของหน่วยงาน

- ✓ คุณสมบัติของผู้รับจ้าง
- ✓ ขอบเขตรายละเอียดของงานที่จ้าง (TOR)

การเลิกสัญญา

ข้อ 137 ให้หัวหน้าส่วนราชการพิจารณาใช้สิทธิบอกเลิกสัญญาหรือข้อตกลง ในกรณีที่มิเหตุอันเชื่อได้ว่าผู้รับจ้างไม่สามารถทำงานให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด

การตกลงกับคู่สัญญาที่จะบอกเลิกสัญญาหรือข้อตกลง ให้หัวหน้าส่วนราชการพิจารณาได้เฉพาะกรณีที่มิเป็นประโยชน์แก่ทางราชการโดยตรง หรือเพื่อแก้ไขข้อเสียเปรียบของทางราชการในการที่จะปฏิบัติตามสัญญาหรือข้อตกลงนั้น

ข้อ 140 ในกรณีที่ไม่มีระเบียบกำหนดไว้เป็นการเฉพาะ และเป็นความจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่ทางราชการที่จะใช้สิทธิตามเงื่อนไขของสัญญาหรือข้อตกลง หรือข้อกฎหมายให้อยู่ในดุลพินิจของหัวหน้าส่วนราชการที่จะใช้สิทธิดังกล่าว ซึ่งการได้มาด้วยความจำเป็น

ข้อแตกต่าง

สัญญาจ้างแรงงาน

- มุ่งเน้นแรงงาน
- ผู้ว่าจ้างมีอำนาจควบคุมบังคับบัญชา
- ร่วมรับผิดชอบละเมิดต่อบุคคลอื่นในทางการที่จ้าง
- มีสวัสดิการตาม

กฎหมายประกันสังคม

สัญญาจ้างทำของ

- มุ่งผลสำเร็จของงาน
- ผู้ว่าจ้างไม่มีอำนาจควบคุมบังคับบัญชา
- ไม่ต้องร่วมรับผิดชอบละเมิดต่อบุคคลอื่น

สาระสำคัญในสัญญาจ้าง

1. ข้อตกลงการจ้างเหมาบริการ (ทำอะไร)
2. เงื่อนไขการจ่ายเงิน
 - 2.1 เดือนละเท่าไร (มีอะไรบ้าง)
 - 2.2 ไม่เต็มเดือนจ่ายอย่างไร
 - 2.3 จ่ายเมื่อไร
 - 2.4 นอกจาก 2.1
 - 2.4.1 ค่าตอบแทนการทำงานจ้างนอกเวลา
 - 2.4.2 ค่าตอบแทนในการเดินทางไปทำงานที่จ้าง
 - 2.4.3 ค่าตอบแทนนอก TOR

สาระสำคัญในสัญญาจ้าง

3. เงื่อนไขในการปฏิบัติงาน
 - 3.1 ต้องปฏิบัติงานด้วยตนเอง
 - 3.2 ต้องมารับงานจ้างในแต่ละวันและให้ส่งงานจ้างที่แล้วเสร็จในวันทุกครั้ง
 - 3.3 สถานที่ทำงาน ... ที่ไหน
 - 3.4 การขาดงานโดยไม่มีเหตุอันควร ถือว่าผิดสัญญา
 - 3.4 ไม่มา ไม่แจ้ง โดยไม่มีเหตุอันควร ถูกปรับเป็นรายวัน

สาระสำคัญในสัญญาจ้าง

3. เงื่อนไขในการปฏิบัติงาน (ต่อ)

- 3.5 การให้ความเคารพต่อผู้ร่วมงาน ผู้มาติดต่อ
- 3.6 ผู้รับจ้างต้องรับผิดชอบในทางละเมิดต่อบุคคล ทรัพย์สินของผู้ว่าจ้าง หรือบุคคลอื่น เว้นแต่เหตุสุดวิสัย
- 3.7 ต้องวางหลักประกันสัญญา ร้อยละ 5 ของวงเงินที่จ้าง
- 3.8 ผิดสัญญา จะต้องถูกริบหลักประกันสัญญา
- 4. การว่าจ้างไม่ทำให้ผู้รับจ้างมีฐานะเป็นลูกจ้างของทางราชการ หรือมีความสัมพันธ์ในฐานะเป็นลูกจ้างตามกฎหมายแรงงาน หรือกฎหมายว่าด้วยประกันสังคม

การจัดทำสัญญา

- 1. รูปแบบ กวพ.กำหนด
- 2. ข้อตกลงเป็นหนังสือ
 - ✓ ตกลงราคา
 - ✓ ส่งงาน ใน 5 วันทำการ
 - ✓ วิธีพิเศษเฉพาะ (1)-(5) ของข้อ 23 ข้อ 24
- 3. ไม่ต้องทำข้อตกลงเป็นหนังสือ
 - จ้างไม่เกิน 10,000 บาท
 - ตกลงราคาฉุกเฉิน

เงื่อนไขในสัญญา

หลักประกันสัญญา

- ร้อยละ 5 ของวงเงินที่จัดหาในครั้งนั้น
- หากงานที่มีความสำคัญพิเศษ ไม่เกินร้อยละ 10

ค่าปรับ

- ☐ การจ้างที่ต้องการผลสำเร็จของงานทั้งหมด
ปรับรายวัน ร้อยละ 0.01-0.10 ของราคางานจ้าง
(ไม่ต่ำกว่าวันละ 100 บาท)

ติดตามข้อมูลข่าวสาร <http://www.gprocurement.go.th>

สำนักมาตรฐานการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ

กรมบัญชีกลาง

โทร. 0 2127 7000

ดอ 4588 , 4589, 4551, 4552, 4553

email: opm@cgd.go.th